

Adam Podolski

"Pedagogiczno-pastoralny model oddziaływania radia katolickiego w Polsce : studium z zakresu pedagogiki medialnej", Janusz Miąso, Rzeszów 2008 : [recenzja]

Saeculum Christianum : pismo historyczno-społeczne 19/1, 299-301

2012

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wydana pozycja naukowa pt.: *Działalność duszpastersko-społeczna arcybiskupa Ignacego Tokarczuka* składa się z 4 rozdziałów. W pierwszym rozdziale zostały przedstawione uwarunkowania życia rodzinnego i środowiska w którym się wychowywał i wzrastał arcybiskup Tokarczuk. Następnie zostały ukazane zostały uwarunkowania polityczno-społeczne jego życia i aktywności duszpastersko-dydaktyczno-naukowej, jak i uwarunkowania religijne. Do nich zaliczamy pastoralne wydarzenia związane z życiem Kościoła powszechnego i lokalnego. Treść drugiego rozdziału dotyczy kolejno: duszpasterstwa i administracji diecezją, budownictwa sakralnego, relacji do obrządku greckokatolickiego, nauczania i interpretacji działalności arcybiskupa. W trzecim rozdziale przedstawiono pastoralną działalność biskupa w Kościele powszechnym. Związana ona była z pracami na forum Kościoła w Polsce, relacji z Janem Pawłem II, polityką zagraniczną Kościoła. Ostatni rozdział ukazuje postawę biskupa Tokarczuka wobec państwa. W rozdziale tym widzimy politykę biskupa, jaką prowadził wobec ówczesnych władz, jak i zostało zaprezentowane jego stanowisko wobec demokratycznej opozycji.

Arcybiskup Ignacy Tokarczuk jest postacią o niezwykle bogatej osobowości. Dlatego nie dziwi fakt, że pojawiła się kolejna naukowa publikacja dotycząca jego życia oraz duszpastersko-społecznej działalności. Przedstawiona problematyka w w/w publikacji związana jest, owszem z historią, ale przede wszystkim z teologią i filozofią społeczną. Celem tej pracy jest ukazanie treści, zakresu i działalności pastoralno-politycznej arcybiskupa Tokarczuka. Tak podjęta problematyka nie miała do tej pory miejsca w piśmiennictwie, jeśli chodzi o osobę arcybiskupa. Przyjęta metoda to analiza dokumentów będących źródłem opracowań (por. s. 39). Analityczne podejście wydaje się być adekwatnym sposobem przedstawienia zadania badawczego.

Ks. dr hab. Andrzej Garbarz przedstawił niezwykle bogatą monografię, będącą dysertacją habilitacyjną, ważną dla nauki, jak i dla dalszych badań dotyczących osoby arcybiskupa Tokarczuka. Autor publikacji ukazał nam również wielopłaszczyznowy portret księdza, biskupa na tle minionej epoki, w której hierarcha przemyski, obchodzący ostatnio niezmiernie rzadki jubileusz 70-lecia święceń kapłańskich, zmagał się z codziennością żyjąc i duszpasterzując w systemie totalitarnym.

Ks. Adam Podolski

Ks. Andrzej M i ą s o, *Pedagogiczno-pastoralny model oddziaływania radia katolickiego w Polsce (studium z zakresu pedagogiki medialnej)*. Rzeszów 2008, ss. 274.

Autor niniejszej publikacji, ks. dr hab. Janusz Miąso, urodził się w Rzeszowie w 1968 r. Edukację na poziomie szkolnym zakończył egzaminem maturalnym

złożonym w 1987 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Ropczycach. W l. 1987–1992 odbył studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Tarnowie, które ukończył w Rzeszowie, przyjmując tam w 1993 r. święcenia kapłańskie. W tym czasie odbył studia magisterskie filozoficzno – teologiczne w Papieskiej Akademii Teologicznej – Kraków – Instytut Teologiczny w Tarnowie. Następnie podjął pracę duszpasterską w Rzeszowie. W l. 1994–1998 studiował w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Były to stacjonarne studia magisterskie w zakresie pedagogiki w Instytucie Pedagogiki Wydziału Nauk Społecznych. W 2003 r. obronił tamże pracę doktorską pt.: *Antropologiczne przesłanki wychowania do miłości w świetle nauczania Jana Pawła II*. Od 2001 r. pracował w Katolickim Radio „Via” w Rzeszowie, jako dyrektor programowy. Równocześnie w 2001 r. podjął pracę dydaktyczno-naukową w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Ks. Miąso jest autorem wielu publikacji naukowych, uczestnikiem konferencji ogólnopolskich i międzynarodowych. Publikacja pt.: *Pedagogiczno-pastoralny model oddziaływania radia katolickiego w Polsce (studium z zakresu pedagogiki medialnej)* składa się z sześciu rozdziałów. Autor niniejszej publikacji umieszcza ją w obszarze pedagogiki medialnej, gdzie podmiotem i przedmiotem zainteresowania jest człowiek-twórca i odbiorca mediów. Katolickie media proponują współczesnemu słuchaczowi personalistyczno-chrześcijańskie spojrzenie na wychowanie człowieka w jego integralnym rozwoju, realistyczną koncepcję świata i życia, patriotyzm, przychylne spojrzenie na współczesność i przyszłość człowieka.

Rozdział pierwszy dotyczy środków społecznego przekazu w zarysie historycznym. Autor stara się ukazać ważną rolę środków społecznego przekazu w dziejach świata i Kościoła. Ukazuje również ważne zadanie, które spełnił Sobór Watykański II w podejściu do środków społecznego przekazu, a które uważa za niezwykle ważny element w działalności pastoralnej i pedagogicznej Kościoła. W dalszej części prezentuje instytucje ds. mediów, spojrzenie na media z perspektywy nauczania Jana Pawła II, ewangelizacyjną misję mediów katolickich wraz z pozytywną pedagogiką katolickich środków społecznego przekazu.

Zarys dziejów i stan aktualny radiofonii katolickiej – to tytuł rozdziału drugiego w/w publikacji. Autor przedstawia w nim genezę mediów katolickich, w tym Radia Watykańskiego, radiofonii w Europie i świecie, uwzględniając w niej historię katolickiej radiofonii w Polsce, jej odrodzenie i stan aktualny.

Rozdział trzeci Autor poświęcił podstawom pedagogiki katolickiego radia. Do tych podstaw zalicza koncepcję człowieka, społeczeństwa, hierarchię wartości, kulturę i etykę przekazu. Autor zauważa konieczność podkreślenia słowa: *logosfery*.

Pastoralne aspekty radiofonii katolickiej to tytuł rozdziału czwartego, w którym Autor stawia kwestie społeczne, ekonomiczne, technologiczne, medialne

w świetle wiary. Wskazuje, że zadaniem katolickich środków przekazu jest prowadzenie człowieka do Boga, akcentując wyraźnie niezwykle ważną i niezastąpioną w tym rolę rodziny, wspomaganą przez katechezę.

W rozdziale piątym Autor omawia koncepcję i strukturę organizacyjną radiofonii katolickiej. Przeto przedstawia rynek radiowy w Polsce, który składa się z trzech segmentów. Prezentuje podmioty organizacyjne i właściciele mediów, ich wewnętrzną strukturę, źródła utrzymania, sposoby wykorzystania reklamy i jej funkcje, cel funkcjonowania radia katolickiego, adresatów i zakres jego odbioru.

Wreszcie rozdział szósty Autor poświęcił programowej propozycji katolickiej rozgłośni radiowej, w skład której wchodzi: koncepcja ramówki, informacje i standardy kompetencji informacyjnych, zasady etyki dziennikarskiej. Następnie omawia muzykę i jej cechy, wzorując się na Karolu Szymanowskim i ks. Czesławie Bartniku. Ukazuje niezbędność i konieczność emisji w radio modlitwy, liturgii i katechezy Kościoła. Zauważa potrzebę obecności publicystyki, nauki, kultury, sportu i rozrywki wraz z transmisjami religijnych uroczystości.

Ks. dr hab. Janusz Miąso w omawianej publikacji stara się budować pedagogiczno-pastoralny model oddziaływania radia na słuchaczy, korzystając z wypracowanych wymogów, jakie stawia się nowoczesnej firmie medialnej. Jego rozprawa – to praktyczne studium refleksji pedagogiczno-pastoralnej nad środkami społecznego przekazu w Polsce. Autor wyraźnie akcentuje potrzebę prezentacji nauki Kościoła na falach rozgłośni katolickiej. Struktura publikacji wydaje się bardzo spójna i przejrzysta. Publikacja porządkuje problematykę z odrodzeniem środków społecznego przekazu w Polsce po reformie ustrojowej.

Ks. Adam Podolski